

# GAZETA W. KSIĘSTWA POZNAŃSKIEGO

**PRZEDPŁATA:**

ćwierćrocznie dla miasta Poznania 1 Tal.  
20 Sgr. na całe Prussy 2 Tal.

**INSERATY:**

1 Sgr. 3 Fen. od wiersza na 1/2 szerokości  
przyjmują się tylko w Ekspedycyi.

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamieński w Poznaniu

**Telegraficzne wiadomości Gaz. W. Ks. Pozn.**

Hamburg 17 Maja. — Hamburgska Börsenhalle zamieszcza nadesłane przez kondradmirała austriackiego Tegethoffa sprostowanie, że angielska fregata Aurora nie przeszkadzała w bitwie dnia 9 b. m. stoczonej z Duńczykami i nie odcięła fregaty Schwarzenberg od eskadry sprzymierzonej, lecz spokojnie od początku aż do końca bitwy stała na kotwicy pod Helgolandem, że więc przeciwnie wiadomości są płonne.

Bruksela 17 Maja. — Wiadomość o przybyciu p. Beusta do Paryża jest fałszywą.

Potwierdza się, że układy toczą się z panem Dechamps, który skłania się do zmiany programu przez siebie ułożonego.

Monitor belgijski donosi, że pan Rogier miał posłuchanie u króla.

Szlezwik 18 Maja. — Jkrw. książę Fryderyk Karol, powitany w Klosterkrug przez towarzystwo wojowników szlezwicko-holsztyńskich, przybył tu dzisiaj. Jutro odbędzie się pochód z pochodniami. Książę odjedzie do Louisenlundu, a potem do Berlina.

London 18 Maja. — Wczoraj odbyła się trzygodzina konferencja, na której jednak ani kroku dalej nie uczyniono w rozwiązaniu kwestyi duńskiej. Konferencja odroczyła się do 28 Maja.

Berlin, 18 Maja. — Naj. Pan raczył nadać dyrektorowi ziemstwa kredytowego w księstwie Glatz i Münsberg baronowi Zedlitz Neukirch w Piskowicach, powiecie glackim, tudzież dyrektorowi ziemstwa w księstwach Glatz i Frankenstein hr. Pfeil w Tomnicach, order orła czerwonego czwartej klasy, a zamianować radcę rejencyjnego Graasa w Sigmaringen nadradcą rejencyjnym i dirigentem wydziału rejencyjnego.

— Najwyższe rozporządzenie z dnia 27 Lutego 1863 zmienia przepisy co do orderu królewskiej korony, do którego na wzór orderu orła czerwonego mają być we wszystkich klasach dodawane miecze za odznaczenie się wobec nieprzyjaciela. Zmiany także zaprowadza w oznakach honorowych i zasługi.

Berlin 17 Maja. — O konferencji londyńskiej odbytej w d. 12 Maja pisze wied. Presse: Na posiedzeniu tem miały się rozpocząć układy pokojowe, ale ograniczyło się tymczasem wszystko na wymianie zdań. Z tego powodu nie rozbierano ani zasad a tem mniej wniosków. Francja i Anglia spodziewały się, że wielkie mocarstwa niemieckie przedłożą program względem rozwiązania kwestyi niemiecko-duńskiej. Nie przyszło do tego, ponieważ Prusy z Austryą jeszcze w tej mierze się nie ułożyły i wolałyby, aby mocarstwa pośredniczące wystąpiły z programem przez siebie ułożonym. Chciano się dowiedzieć, jakie zamierza Anglia rozwiązanie, zwłaszcza, że ona chce doprowadzić do skutku porozumienie i pokój.

— Powiewa w układzie zawieszającym kroki nieprzyjacielskie powiedziano, że siły wojenne tak na morzu jakoteż na lądzie mają strony wojujące utrzymać statu quo, przeto eskadra austriacka z Cherbourga nie popłynie na morze północne. (Okręt liniowy austriacki, fregata i kanonierka zawinęły w d. 13 Maja do Cherbourga i w tym porcie francuskim pozostaną aż do dalszego).

Chełmno, 15 Maja. — Czytamy w N. adw.: Wczoraj po południu aresztowano na ulicy powtórnie p. Moczyńskiego niedawno wypuszczonego z tutejszego więzienia sądowego, a dzisiaj odwieziono go wraz z nie widomym Wahowskim i pisarkim Platerem do Poznania.

Pelplin, 10 Maja. — Piszą ztąd do N. adw. i. n. a. Zbliżający odpust w Łąkach i podejrzliwość władz, przypuszczająca agitacye w tutejszych prowincjach ku zasileniu powstania w Polsce, spowodowała, że generał Werder z Poznania i naczelny prezes z Królewca wystósowali wnioski do ks. biskupa, o zawieszenie w roku bieżącym odpustu w Łąkach, uzasadniając wnioski swe tem, że agitacye cechy politycznej znajdują władze cywilne i wojskowe do nader wielkiej baczności i czuj-

i czujności, skutkiem czego przepisy policyjne względem legitymacyi osób daleko energiczniej i surowiej obecnie wykonywane być muszą, aniżeli dawniej. Znaczny napływ ludu łatwo mógłby dać powód do jakich zajść, tem bardziej, że umysły z obu stron nader są rozdrażnione, które to zajścia bardzo niekorzystny wywarłyby skutek dla klasztoru w Łąkach, którego egzystencja i ta w ostatnich czasach została zachwiana.

Ks. biskup po ścisłej rozprawie wniosków i powodów pragnąc lud katolicki uchronić od możliwych zaczepki i pokrzywdzeń, pragnąc dalej, aby chmury groźne, jakie zawisły nad klasztorami łąkowskim, niemniej wejrowskim i bysławskim przeszły szczęśliwie, o ile prawa kościoła pozwalają, przedsięwziąć środki zaradcze, któreby usunęły nieprzyjemności grożące ludowi katolickiemu i klasztorowi, a nie ubliżyły prawom kościoła. Wydał za tem rozporządzenie, że odpust łąkowski bullami papieży nadany, od wieków zwyczajem ludu wiernego utrwalony, odbędzie się w swoim czasie; przeciw widzi się ks. biskup zmuszonym zawiesić na ten raz kompanie, szczególnie z okolic Kaszub, do kilku tysięcy ludzi wynoszące, albowiem takowe zaraz w pierwszym miejscu zebrania byłyby bez wątpienia ostro strzeżone przez władze policyjne i wojskowe. Oprócz tego polecił duchowieństwu ogłosić z ambon ludowi wiernemu, aby każdy biorąc udział w odpuscie miał wzgląd na grożące niebezpieczeństwo, unikał wszelkiej zwady, zachował się spokojnie i cierpliwie, pomnuąc na owe słowa Chrystusa Pana: »Panie, daruj!« i starał się tak własnym postępowaniem, jak wpływem swoim na drugich przyczynić się do utrzymania spokoju i przekonać władze wojskowe i policyjne, że lud polski katolicki, udający się na odpust do świątyni pańskich, idzie przed ołtarze Boga składać boleści i cierpienia z serc swoich, ale wojny jest od zawiści lub chętki szukania zatargów, choćby mu i krzywdy znieść wypadło.

Oprócz tego wysłany będzie komisarz biskupi do Łąk na czas odpustu, aby czuwać nad utrzymaniem spokojności, a w razie potrzeby, aby stanąć w obronie niesłusznie zaczepionych. Ks. biskup ma nadzieję, że lud katolicki polski będzie umiał ocenić te środki zaradcze, i o ile możności będzie się starał unikać wszystkiego, coby mogło spowodować jakie zatargi, i oprócz nieprzyjemnych skutków dla sprzeciwiających się, nader silnie wyplęłyby na szkodę egzystencji tutejszych klasztorów.

Władze o tem rozporządzeniu zostały zawiadomione, które prosit oraz ks. biskup, aby krok jego uznały za wystarczający, a z swej strony starały się straż wojskowe i policyjne do tem większej łagodności spowodować i takowe o ile będzie można w oddaleniu od klasztoru łąkowskiego trzymać.

O ks. Łysakowskim to doniesie mogą, że ks. biskup nie mogąc się doczekać odpowiedzi na swoje przedstawienie do ministra spraw wewnętrznych, mimo ponownego przypomnienia, udał się z reklamacyą wprost do Berga. Nie wiadomo, czy w skutek tego kroku, czy też z innego powodu odebrał przed kilku dniami zawiadomienie od p. prezesa rejencji kwidzyńskiej, że generał konsul pruski odebrał polecenie, aby ks. Łysakowskiego reklamował, wydania jego zażądał i o skutku zaraportował.

Królewiec, 14 Maja. — Dzisiaj rano o godzinie 9 odbyła się u p. Drzewieckiego, ucznia tutejszej wszechnicy rewizya. Inspektor policyi tutejszej z dwoma pomocnikami odbył pomimo protestacyi p. D., że jest studentem, że więc ulega prawom uniwersyteckim, a nie policyjnym, najściślejszą rewizyą. Zabrał kilka numerów Głosu, Niepodległości i inne druki wychodzące w Warszawie, które p. D. jako dokumenta historyczne przechowywał u siebie, dalej kilka fotografii i manuskryptów rozmaitej treści. Rewizya ta o tyle dla p. D. była nieprzyjemną, że właśnie składa egzamen doktorski.

**Rosya.**

Siewiernaja Poczta zamieszcza następujący reskrypt cesarski do W. ks. Michała brata cesarskiego:

Reskrypt cesarski do J. C. Wys. W. księcia Michała Mikołajewicza, głównodowodzącego armią kaukazką.

Wasza Cesarska Wysokość! Mianowawszy was namiestnikiem moim na Kaukazie i dowodzącym armią kaukazką, włożyłem na was nader trudny obowiązek dokonania wielkiego dzieła uspokojenia tego kraju i doprowadzenia do pożądanego rozwoju wszelkich gałęzi administracyi miejscowej i pomyślności publicznej. Za ledwie rok upłynął od daty nominacyi waszej, a już z zadowoleniem serca widzę osiągnięte przez was zna-

komite skutki. Po przybyciu waszem do tego kraju, rozmaite części zarządu cywilnego powzięły nowe życie, liczne ważne sprawy otrzymały ruch; lecz z szczególną przyjemnością uważałem świetne powodzenie kroków wojennych przedsięwziętych celem ustalenia panowania rosyjskiego w częściach Kaukazu, zamieszkałych przez niepodległych górali. Po sławnym zdobyciu całej wschodniej części Kaukazu przez poprzednika waszego feldmarszałka księcia Barjatyńskiego, pozostało wam ukończyć rozpoczęte przez niego zawojowanie części zachodniej. Niezmordowane usiłowania walecznego wojska kaukaskiego pod dowództwem generał-adjutanta hrabiego Jewdokimowa, uwieńczone zostały pomyślnym skutkiem i przy pomocy Boskiej zajęcie całego kaukaskiego brzegu morza czarnego dokonane zostało prędzej, aniżeli się można było spodziewać. Resztki nieuległych plemion stanowczo rzekły się dalszego oporu; obfity kraj zakubański i wybrzeże morskie szybko zaludniają się kozakami, i tym sposobem odwieczna krawa walka zbliża się do pożądanego końca. Wynurzając W. C. Wys. serdeczną moją wdzięczność za gorliwe i pożyteczne usługi oddane ojczyźnie, nadaję wam tytuł Głównodowodzącego armią kaukaską, upoważniając przytem do oświadczenia w imieniu mojem podziękowania walecznym wojskom, pod dowództwem waszem będącym, za ich ciągle niezmiernie trudny, za męstwo i waleczność w boju i niezachwiane poświęcenie dla tronu, ojczyzny i obowiązki służby.

Naoryginał własną J. C. Mci ręką napisano:

Szczerze Was kochający brat i przyjaciel

Aleksander.

St. Petersburg, 19 Kwietnia 1864.

### Francya.

Paryż, 15 Maja. — Pogłoski o zmianie ministerstwa ntrzymują się. Podobno książę Persigny, ożłocony przyjaciel Napoleona, pracuje z nim w tej mierze, przyczem pomijają właściwego ministra wydziałowego pana Boudeta. W niektórych kołach oficjalnych krąży już lista ministrów, według niej ministrem prezesem ma być Persigny, ministrem spraw zagranicznych Walewski, radzca Thuiller, który zrećnie odpowiadał opozycji w ciele prawodawczem, ministrem spraw wewnętrznych lub bez teki, tylko na bronienie polityki rządowej w ciele prawodawczem, nakoniec Vuitry, prezes banku, ministrem skarbu. Ta kombinacja odpowiadałaby zupełnie zamiarom cesarskim i jego przyjaciela Persignego, to jest pokój na zewnątrz, reakcyja na wewnątrz, z zasypywaniem ludu dobrym bytem i zabawami. Rouher zostałby prezesem rady stanu, gdyby go nie ubodło, że go innym zastępują. O program mniejsza, bo w jedną stronę trąbi. Boudet, Fould, Drouyn de Lhuys ustąpiliby. Zmiana atoli ministerstwa nie miałaby zresztą wielkiego znaczenia, bo tylko dekoracye nowe, a rzecz czyli jądro stareby pozostało.

— Zdaje się, że pogłoski rozpowszechniane o złym obrocie konferencji są przesadzone. Między Anglią a Francją jeszcze nie masz tej serdeczności, jakiejby sobie życzyli przyjaciele sprzymierza zachodniego. Przyjaciele owi bardzo się myślą, jeżeli tuszą, że Napoleon wszedłby w przymierze, aby szkodzić wschodowi europejskiemu. On owsem z upodobaniem patrzy na upadającą demokracją skandynawską i szczęściem dla Szwecyi, iż wczas się spostrzegła, jak niebezpiecznie liczyć na Napoleona. On pragnąłby upacyfikowania Szwecyi na zasadach Napoleońskich, którym dziś nikt niedowierza, gdyż zawodzą zwolenników i przeciwników. Jeżeli coś klei Palmerstona z Napoleonem, to obawa przed połączeniem się mocarstw północnych. Od czasu, jak się przekonano w Londynie, że Napoleon III w skutek budzącego się ducha Francuzów, napędzającego mu wsteczne dążności przeciwne tradycjom francuzkim, podaje rękę przyjacielom bezwzględniego pokoju, aby mieć siły na wewnątrz, już się nie obawiają odosobnienia Anglii. Jakkolwiek Napoleon pragnie Austrią i Rosyą mieć za sobą, widzi Anglię, że to pragnienie ochładza się w skutek chłodnego traktowania przez nie Francyi, gdyż i one nie mogą dowierzać polityce napoleońskiej, która wciąż jest zwodnicza. Włosi podobnie jak Szwedzi jeszcze w czas stali się ostrożnymi względem Napoleona, jeden Wschód zdaje się ulegać wpływowi napoleońskiemu. Lecz czyliż i Kuzie i sułtanowi nie przytrafi się, jak królowi duńskiemu, że w ogladaniu się na Francją nie będą zawiedzeni. Mimo to, gdy sprawy na Zachodzie zdają się układać w duchu pokojowym, na Wschodzie grozą wybuchem. Być może, że i tu żywiły przeciwne zerwą się na siebie, ale zawiedzione w oczekiwaniach, skłonią się do środków pacyfikacyjnych za pośrednictwem konferencji, na której znów Napoleon odgrywać będzie rolę malkontenta. I znów powie, że honor jego i granice Francyi nie są obrażone i nie potrzebuje prowadzić wojny, zachodzi atoli kwestya, kto bardziej go obraził, czy mandaryni chińscy, czy dygnitarze kochinchińscy, czy Juarez meksykański, czy powstańcy tunezańscy, czy też książę Gorczaków?

— Czas pisze: Z telegramu dopiero znamy słowa ministra francuskiego p. Rouher wyrzeczone we wtorek na zgromadzeniu ciała prawodawczego, słowa najbardziej pokojowego programu. Czy były one wyrzeczone bezwzględnie, czy jak je połączone w doniesieniu telegraficznym, z nadzieją zakończenia pokojem wojny duńskiej — to dopiero wyjaśnieniem będzie z dosłownego brzmienia mowy ministra. Słowa jego, iż Francya prowadzić tylko będzie wojnę w obronie honoru i granic swoich, nadawałyby ciąglejsze znaczenie zapewnieniom pokojowym, aniżeli sam względ na sprawę księstw zaelbiańskich, bo byłyby one solennem zaparciem mowy 5go Listopada. Wprawdzie teraz mówi minister, a wówczas mówił cesarz, wszelako kiedy mowa cesarza pozostała czym dotąd dźwiękiem, mowa ministra znajduje wciąż stwierdzenie swoje. Wyjątek stanowić tylko może obrona honoru i posiadłości Francyi. Jak dalece jednak rząd francuski czułym jest na honor Francyi, tego dowodem zeszłoroczna korespondencyja dyplomatyczna w sprawie polskiej; jak dalece zaś dla obrony granic tylko swoich Francya wojnę prowadzi, to świeży tego dowód w wyprawie meksykańskiej. Jeżeli jednak groźna postawa Napoleona w d. 5 Listopada pozostała bez skutku, że nawet własni jego

ministrowie mogą ją ignorować i wprost przeciwnie działać objawionemu wówczas propramatowi, to znów potulna i oględna postawa ministra stanu w dniu 10 Maja może również niemiec żadnego wpływu na dalszą politykę. Nie pierwszy to raz cesarz Napoleon zawiódł oczekiwania i rządów i ludów; dla czegożby miał już nadal pozostawać wiernym programowi swojego ministra, kiedy i swój własny program zmieniał stósownie do danych okoliczności?

Głównem jego teraz zadaniem jest przekonać świat i Francję o swojej miłości pokoju, uspić wszelkie podejrzenia, uciszyć wątpliwości i ukoić obawy. Czy mu się to powiedzie — nie wiemy, ale dążność ta nie jest tajną: dla niej zniósł on nie jedno upokorzenie, dla niej przygląda się obojętnie na pozór upadkowi Danii, tryumfom Rosyi, podnoszeniu głowy opozycji dynastycznej, a nawet najdotkliwszy znosi i najbezpieczniejszy zarzut opinii publicznej, iż przestaje ona pokładać nadzieję w jego potędze i traci wiarę w jego szczęśliwą gwiazdę. Nie podobna aby tego nie dostrzegał i aby sam przykładął rękę do upadku swego, aby rozbierał jeden po drugim kamień z piedestału, na który wstępował z wielkim trudem, rozważa a oraz śmiałością i kosztem ciężkich ofiar.

Odwrot, że tak powiemy, w polityce napoleońskiej, jaki od roku zeszłego daje się widzieć, jestże spadkiem po równi pochyłej, na której się już wstrzymać niepodobna, czy też manewrem Horacyusza, by nie naraz ze wszystkimi przeciwnikami mieć do czynienia? Wątpliwość ta nie może trwać długo, bo cesarz Napoleon nie jest młodym monarchą, coby na lat dziesiątki mógł rozkładać plany swoje, ani jest potomkiem dynastyi utrwalonej, coby mógł testamentem przekazywać następcom spełnienie dzieł przez siebie rozpoczętych. Musi on sam wszystkiej dokonać, jeżeli zechce zostawić synowi swemu bezpieczną przyszłość. Albo więc obecny stan polityki cesarskiej jest upadku zadatkami, albo zręcznym zwrotem do nowego kroku, który ma go zbliżyć spieszniej do celu.

— Na posiedzeniu ciała prawodawczego w dniu 6 bm. była przedmiotem dyskusyi kwestya budżetowa, w której pierwszy zabrał głos p. Thiers. Mowa jego zrobiła ogromne wrażenie i dzienniki francuzkie z takimi pochwałami o niej wspominają, iż nie mogą jej podać w całość dla zbyt obszernych jej rozmiarów, główne przynajmniej punkta podno-p. Thiers oświadczywszy na wstępie, że dziś więcej niż kiedy od mądre urządzonej administracyi finansowej zawisła pomyślność państwa, jego wojskowa i polityczna potęga, przedkłada zgromadzeniu plan swojej mowy. Chce on z możliwą ścisłością skreślić obecny stan budżetu i w przeszłości szukać oparcia dla zbadania obecnego finansowego przebiegu. Podawszy stopniowy przystość budżetu wszechstronnemu zbadaniu, chce w krótkości rozebrać jego użyteczny i odpowiedni celowi charakter i wykazać, jakimi środkami możnaby przywrócić położenie, któreby zaspokoilo życzenia. Z zadania tego mówca świetnie się wywiązał. Wykazał on następnie, jak nic nieznaczącymi są różnice pomiędzy zwyczajnym i nadzwyczajnym budżetem. Aby skreślić wierny i ogólny obraz położenia finansowego, obejmuje on dochody i wydatki różnych budżetów z uwzględnieniem wszelkich kredytów dodatkowych, które przez Izbę obrachunkową wprowadzone były w roczny budżet aż do stanowczej jego likwidacyi. Tylko z poglądu porównawczego ogólnego budżetu z różnych lat wynika dokładne ocenienie położenia finansowego. Naprzód porównywa p. Thiers tylko lata 1862, 63 i 64 i dowodzi, że razem wzięwszy, wydatki z roku 1862 wynosiły 2219 milionów, rok 1863 dochodzi do wysokości 2300 milionów i taka sama zaproponowaną została na rok 1864. Można przeto z doświadczeń tych trzech po sobie następujących lat po sobie wnioskować, że na przyszłość ogólne wydatki państwa 2200 do 2300 milionów wynosić będą. Ostatni budżet Rzeczypospolitej lutowej, jak również ostatni budżet monarchii lipcowej wynosił 1500 milionów. Z tych 1500 milionów można 1350 milionów na zwyczajne wydatki policzyć. Ostatnie użyte były prawie wyłącznie na obronę kraju, jako to obwarowanie Paryża, Lyonu, Belfortu, Soisson, na Algierię i koleje żelazne.

Administracyi finansowej oddaje Thiers, chociaż jak sam powiada, nie ma powodu jej pochlebiać, bardzo korzystne świadectwo. Usprawiedliwia on Garnier Pagés i jego wyszydany 45 centimowy podatek, który jedynie udaremnił zaprowadzenie pieniędzy papierowych i wykazuje, że po czterech latach, które tak ciężkie próby sprowadziły na Francję, w finansach prawie zupełny porządek panował; dochody podniosły się, wydatki zmalały i Rzeczpospolita doszła do takiego stanu budżetu, jak w czasie monarchii. W r. 1851 budżet wydatków wynosił 1448 milionów i we wszystkich pozycjach wydatkowych te same prawie znajdują się sumy jak pierwej. »Jakośmy jednak, zapytuje Thiers, doszli dotąd z bud-1500 milionów do 2300 milionów? Odróżnia on trzy peryody: pierwszy aż do wojny krymskiej, pod zarządem finansowym p. Bineau, drugi do końca wojny włoskiej pod p. Magne i w końcu trzeci aż do dnia dzisiejszego pod p. Fould, peryod wypraw zagranicznych i w szczególności meksykańskiej.

Thiers uznaje, że lata 1852, 53 i 54, były dobremi. Porządek został przywrócony, duch przedsiębiorczy się podniósł, dochody niestałe wzrosły o 100 milionów. Lecz cesarstwo może za nadto lubowało się w zewnętrzny blasku potęgi. Podniosło płace swych urzędników, co samo przez się i w obrębie pewnych granic nie jest niesłusznym, a ponieważ wolność była odroczo-ną i miała dopiero tworzyć budowę gmachu, trzeba było przeto zajmować umysły wewnątrz wielkimi pracami, zewnątrz wielkimi przedsiębiorstwami. Thiers zgadza się z jednym i drugim jednak z pewnem zastrzeżeniem: z wielkimi robotami, jeżeli nie przechodzą granicy tego, co jest potrzebne i nie stają się zbyt wielkimi przedsiębiorstwami, jeżeli nie przechodzą granic pomiędzy wojną z prawdziwym narodowym interesem a wojną, która ma tylko schlebiać pewnym słabościom ducha publicznego. Już w r. 1854 zwyczajne wydatki (z 1374 milionów w r. 1852) wzrosły do 1474 milionów. Dług publiczny pomnożył się o 8 milionów renty, dotacye o 28, lista cywilna o 25 milio-

nów, koszta na radę stanu, duchowieństwo, prefektów itd. o 12, dla wyższych rang wojskowych o 11 milionów, w ogóle o 100 milionów, które zresztą wtedy jeszcze równym przyrostem dochodów pokryte były.

W owym czasie zaczęła się wojna krymska z wielkimi swemi wydatkami, których jednak Thiers nie żałuje, gdyż wojna ta według jego przekonania, wielkie miała następstwa dla polityki i potęgi Francji, rozbiła bowiem dawną europejską koalicję. Wtedy był p. Magne ministrem finansów i Thiers oddaje jego systemowi finansowemu i administracji wielkie pochwały, pochodził on z dobrej dawnej szkoły i możnaby mu chyba tylko zarzucić brak pewnej stanowczości, która dla ministra finansów jest nieodzowną. Po wojnie rosyjskiej nastąpiła wojna włoska, traktat handlowy, wyprawa syryjska, chińska itd. a w końcu dekret 24go Listopada, który pana Magne uwolnił od ciężaru kierownictwa, lecz nie od obrony finansów. Tu się kończy drugi peryod. Podczas wojny krymskiej wynosił budżet 2400, podczas wojny włoskiej 2217 milionów, i gdy po ukończeniu takiej wojny nastąpiło zmniejszenie wydatków o 400 do 500 milionów, to kraj, jak mówi Thiers, tak tem jest zadowolony, że już do dawniejszych niższych budżetów dojść nie można. Ogólna emocja była w takich razach wyzyskiwana i zebrawszy laury wojny, zbiera chęć zrywać laury pokoju. Projektują się wielkie roboty i budżet pokojowy wzrósł w 1800 do 2000 milionów po wojnie włoskiej. W owym czasie zniesione zostały kredyty dodatkowe, którym mówca nie jest tak przeciwnym jak niektórzy z jego kolegów w ciele prawodawczym. Mowa przechodzi następnie pojedyncze reformy peryodu ministerstwa Foulda, któremu nie wielkie oddaje pochwały. Pomimo zniesienia kredytów dodatkowych, budżet pod p. Fouldem doszedł do 2300 milionów, a zatem o 200 milionów wyżej jak pod p. Magne.

Po 10cio minutowej przerwie przechodzi mówca do zbadania kwestyi jak z budżetu 1500 milionów dojść można było do 2300 milionów. W tym celu porównywa pojedyncze pozycje budżetu z r. 1851 z przedłożeniami pozycjami 1865 r.

Dług publiczny wynosił w roku 1851 398 milionów renty, w roku 1865 wynosi on 699 milionów, a zatem o 301 milionów więcej. Dla ministerium sprawiedliwości na rok 1865 przybyło wydatku 6, dla wyznań 6, dla spraw zagranicznych 5, dla wychowania publicznego 4, dla ministerstwa spraw wewnętrznych 54, dla ministerstwa wojny 71, dla marynarki 56 milionów. Pobór podatków kosztuje 234 milionów rocznie, w roku 1851 kosztował 149 milionów. Ministerium domu cesarskiego nowo utworzone kosztuje 12 milionów. Handel i rolnictwo po urządzeniu rozmaitych gałęzi, wykazuje zmniejszenie o 6, roboty publiczne o 2 miliony, finanse o 11 milionów. W ogóle przedstawia budżet z r. 1865 porównany z budżetem z roku 1851 przyrost 636 milionów. Thiers przystępuje do krytyki pojedynczych pozycji i dowodzi, że ponieważ nie ma jeszcze 2 miliardów dochodu, zatem wydając 2200 do 2300 milionów rocznie, konieczne ucieć się trzeba do regularnych pożyczek u publiczności lub z funduszu amortyzacyjnego. Dla tego przyrost długu publicznego z blisko 400 do blisko 700 milionów renty jest nieuniknionym. Thiers przechodząc wydatki rozmaitych ministerstw, szczególnie zastanawia się nad pomnożeniem w tak wielkim stósunku kosztami administracji centralnej.

Doszły te koszta z 12 do 20 milionów. Tu można przypomnieć deputowanemu słowca Russella: *erudimini qui iudicatis terram*. »Pozwólcie się nauczyć, wy co wotujecie budżet.« Tajna rada cesarska, której wrzód nie było, kosztuje 300,000 fr.; rada stanu kosztowała niegdyś 800,000 fr., dziś 2,300,000 fr.; reprezentacja zagraniczna niegdyś 3,600,000 dziś 6,600,000 fr.; nadzwyczajne misye zamiast 500,000 fr. 1,000,000 fr.; prefekci i podprefekci zamiast niegdyś 2,600,000 fr. dziś 5,300,000 fr.; jakkolwiek podrzędne posady w prefekturze nie otrzymały podwyższenia płacy. Policja państwa kosztowała w r. 1851 1 milion fr. dziś kosztuje 7,616,000 fr. W Paryżu policja była dawniej opłacana przez miasto, dziś wydaje na nią państwo 3,840,000 fr.; Lyon otrzymuje za swą policję dziś 600,000 fr. zamiast dawniej 200,000 fr. Tajne fundusze wynoszą dziś 2 miliony franków zamiast dawniej 1,200,000 fr.

Największe wydatki znajduje Thiers w budżetach departamentowych dla dokonania owych cudów w Paryżu i innych wielkich miastach Francji. Budżet paryski wzrósł z 50 na 150 milionów, i pod względem finansowym stoi na wysokości królestwa drugiego lub trzeciego rządu, ma swój dług konsolidowany i bieżący jak wielkie mocarstwo. Bordeaux niegdyś najrozumniejsze miasto Francji podniosło swój budżet z 2,700,000 fr. na 5,000,000 fr.; Lille rozszerza za cenę 20 milionów swe mury; budżet jego wynosił w r. 1860 jeszcze 1,700,000 fr. dziś wynosi 7,400,000. Rouen wydawało w r. 1860 3 miliony, dziś wydaje 12 milionów rocznie. Lyon z 6,300,000 postąpił na 16 milionów, w r. 1861 wynosił budżet jego nawet 24 miliony. Marsylia miała w r. 1852 budżet 7,200,000 fr. w r. 1862 (wprawdzie tymczasowo) 48 milionów fr. Nowy pałac prefektury budowany w Marsylii kosztuje dotąd 8,500,000 fr. a gdy będzie ukończonym i zaopatrzonym w potrzebne urządzenia, będzie kosztował 12 do 14 milionów franków.

Co się tyczy podwyższenia o 77 milionów budżetu wojny, znajduje Thiers taki nadrost bardziej usprawiedliwionym niż inne wydatki, 400,000 wojska pod broń, w tej chwili nie jest za wiele. Wiele pozycji tego przyrostu stanowczo mówca pochwała, inne mniej jak n. p. 10 milionów na nowy system rezerwy, którego pożytek więcej jest niż wątpliwym, dalej 12 do 14 milionów dla gwardyi. Przyrosty te tłumaczą się tem, że co cztery lub pięć lat prowadzi się wielka wojna, a pomiędzy tem różne małe, lecz odległe, dla tego drogie wojny; że obok wielkich kosztów na przeobrażenie armii i floty, wydają się pieniądze na dalekie wyprawy, chcąc pozyskać zaszczyt rozdawania trónów i koron cesarskich i że równocześnie robi się pilne, konieczne, odpowiednie potrzeby czasu, a czasem tylko dla przyjemności, niepotrzebne i łatwo na przyszłość odłożyć się dające wydatki. Tym sposobem łatwo wydać 2300 i więcej jesz-

cze milionów. Zapewne daje się tem dowód, że te pieniądze wydawać można z dumą z ciągłego postępu bogactwa. Lecz postęp ten jest po części imaginalny, gdyż się go zawdzięcza nie regularnie wyrastającemu dochodowi niezmiennie zachowanych podatków, lecz również zaprowadzeniu nowych podatków, a co jest najsmutniejsze, to że niektóre podatki zamiast ciągłego przyrostu, wykazały ubytek, to jest razem niedobór 27 milionów. Wydaje się w istocie co rok o 200 do 300 milionów więcej niż dochód przynosi. Ciągłe są przyrzeczenia że się zmniejszą nadzwyczajne wydatki, lecz nader trudną jest rzeczą raz zaprowadzone wydatki wyzyskać lub zmniejszać. Budowle i inne kosztowne przedsięwzięcia nie można pozostawić niedokończonym, o redukcji armii myśleć nie można, póki trwa obecne napięcie sytuacji. Armia 400,000 stała się dla Francji i tylko dla Francji stopą pokojową. Na indemnizację meksykańską nie zbyt Thiers liczy i mówi że się żartuje z Izby przypuszczając iż w to wierzy. Do tego przychodzi jeszcze projekt zapewnienia procentów od drugiej sieci kolei żelaznej w sumie 20, 30, 40, 50 milionów. Jak z tego wyjść? Trudno to bardzo. Przedewszystkiem trzeba pozostać w pokoju z Europą, póki wielkość i honor Francji nie będą zagrożone. Trudno to naprzód oznaczyć, od Francji zależy zachować pokój. Żyjąc roztropnie zaleciwszy administracji oględność w wydatkach, zachowując pokój i nie będąc opuszczonymi od szczęścia, można w kilku latach przez podwyżkę roczną 30 do 40 milionów równowagę ustalić i do normalnej dojść sytuacji. Wtedy dopiero nadejdzie chwila, gdzie będzie można ulżyć ciężarowi podatków.

Francja, mówi Thiers nie potrzebuje wojen, aby żądzy czynów nowe dawać zarzewie. Potrzebuje wolności w pokoju, i kończy następnie:

»Dawniej pokorny słuchacz wielkich ludzi tego wieku, później sam wstępując na tę trybunę, przez więcej niż 30 lat słuchałem dyskusyj nad sprawą nie tylko Francji lecz całego świata i cały świat słuchał wraz ze mną. Rozogniano się dla wielkich idei, dla szlachetnych spraw, raz dla Grecji, to znowu dla Włoch. Namietnie występowano za lub przeciw pewnym osobom. Często wpłatały się w te namietności iluzje, iluzje nienawiści lub życzliwości, lecz zawsze na szlachetnej polegały podstawie. Geniusz Francji był zajęty w sposób wspaniały.

»W r. 1851 spadła zasłona z tej wielkiej sceny. Kraj musiał inaczej być zajęty i budżet dowodzi co nas zajęcie to kosztowała.

»Mam nadzieję, że jeżeli Cesarz, o czem nie wątpię, wytrwa w mądrej swej polityce nadawania nam zwolna wolności, to wolność dowiedzie swem postępowaniem że nie zasługuje na to złe, co o niej mówią. Uwaga, której prawdę mi przyznacie, którąście nieraz sami już zrobili, równie jak kraj i ja, uwaga ta jest i pozostanie słuszną, że chociaż wolność wszelkie posiada niekorzyści, jakie jej przypisują, jednak bardzo drogo kosztuje czem innem ją zastąpić (oklaski).

Posiedzenie po mowie tej kończy się.

### Szwecya.

Sztokholm, 10 Maja. — Na rachunek rządu duńskiego ulano w giserni Aker niedaleko Strengnas położonej 14 armat 66 funtowych, które już wysłano do Danii. Oprócz tego wzięto na rachunek Danii w robotę trzydzieści aruat 12 funtowych, tudzież 16 armat stalowych 30 funtowych. Równie wysłano ztamtąd do Sztokholmu znaczną masę prochu.

### Włochy.

Turyń, 11 Maja. — Korespondent tutejszy do Gaz. Pols. pisze: Podczas ostatniego pobytu w Paryżu, margrabia Pepoli po audyencji u cesarza, który wyraziwszy swe sympatye, dla Włoch, nie powiedział nic o Rzymie, poszedł odwiedzić p. Drouyn de Lhuys, który także nie rzekł ani słówka. Nakoniec zrozpaczony margrabia idzie do księcia Napoleona. I ten ani słowa o Rzymie; pod koniec rozmowy, miał wtrącić niedbale: »Żeby raz zakończyć wszelkie kwestye, i rozjaśnić położenie, które z dniem każdym jest posępniejsze, Włosi powinni raz zdecydować się na krok heroiczny i przenieść swą stolicę do Neapolu.«

Margrabia Pepoli osłupiał na te słowa: nowa wizyta u księcia Napoleona i innych osób dowiodła mu jednak, że słowa te nie były rzucone na wiatr, że owszem była to rada dojrzałe rozważona. Słowem, rząd, cesarski chce, żeby dobrze się zastanowiono nad propozycją p. Ricciardi, który wołał jak Katon: Neapol stolicą!

Drobne to odkrycie, zamykające się jeszcze w dość szczupłym kółku daje wiele do myślenia. Piemontczycy nie wielką mają ochotę iść do Rzymu i gotowi są do układów. Neapolitańczycy przeciwnie, wołają na wszystkie głosy: »Albo Rzym stolicą, albo unieważniamy unią uchwaloną w tymczasowym głosowaniu!« Jeśli rząd chce uciszyć wołania Neapolitańczyków, niech przeniesie do nich stolicę.

Dla czego jednak nie do Florencyi, powiedzą Toskańczycy, mieszkańcy Emilii, Marchii i Lombardyi? Dla czego nie do Florencyi? zapytał margrabia Pepoli. Dla tego, odpowiedział książę Napoleon, że na stolicę należy wybrać największe ognisko ludności. Ciekawa rzecz jak ministerjum pojmie tę myśl, a nadewszystko jak ją przeprowadzi. Że się do tego weźmie, rzecz dość prawdopodobna.

— W grodzkim tygodniku katolickim czytamy pod Rzymem:

Na uroczystości dzisiaj odbytej ojciec sty, mówiąc o pociechach i boleściach kościoła świętego, potężnym głosem zawołał:

»Nie podobna mi przemilczeć okrutne prześladowania, popełnione przez najpotężniejsze mocarstwo polnoicy.

Oskarżam jednego mocarstwa, który przywiódłszy poddanych do powstania, pod pozorem uśmierzenia powstania, wytępia katolicyzm, deportuje całą ludność do lodowatych puszczy, obranych z wszelkiej religijnej pociechy, biskupów wygania i — rzecz niesłychana — wyzuwa ich z jurydykcyt, udzielonej im przez stolicę św.

Niechże zaś nikt nie chce powiadać, że ja burzę rewolucją przez konieczne protestacje.

Ja umiem odróżniać nowoczesną rewolucją od wolności rozsądnej, a, jeżeli głos mój przeciw niemu podnoszę, to żebym ulżył memu sumie-

niu, żeby nie słyszeć w on dzień Najwyższego Sędziego wołającego do mnie: »Czegoś milczał?«

Arcyksiążę, brat cesarza austriackiego, infantka Portugalii, i czterech kardynałów było przytomnych.

Postawa pełna natchnienia i oburzenia papieża sprawiła nieskończony wrażliwość.

Mało brakło, żeby wszystko nie było wybuchło oklaskami. Wszystkie te szczegóły są przez naocznych świadków stwierdzone.

### Rumunia.

Bukareszt 14 Maja. — Rząd zażądał od izby uchwalenia prawa nowego wyborczego i budżetu. Izba oświadczyła, że nie chce przystąpić do obrad pod obecnym ministerstwem, które chce emancypować chłopów i nadać im własność pod zaciągnięciem renty na cały kraj umorzyć się mającej. Książę Kuza rozwiązał izbę reakcyjną, której niektórzy członkowie gotowi są sprowadzić Moskwę, aby nie dopuścić rządowi swego do wyzwolenia chłopstwa i nadania mu własności.

### Kronika miejscowa.

Poznań, d. 18. maja. W zeszłą sobotę o godzinie pół do szóstej pokazał się słup dymu bijący wysoko w górę wokół biernia bernardynskiego placu. Pokazało się, że się zajęły ogniem szopy w tyle kamienicy pana Jeziorowskiego, napełnione drzewem, z których wyrabiano przedmioty ciesielskie, jak schody, sztachety itd. Ogień zajął się w szopie przytkającej do domku dawnej ochrony św. Józefa, który nabył pan Jeziorowski. Od tej szopy napełnionej wiorami dostał się ogień do innych i okolica ta tylna zamieniła się w prawdziwą sadzawkę płomieni, bijących w górę jak spienione balwany. Trudno było o ratunek, gdyż dostąpić nie było można, dla wielkiego żaru. Ograniczono się przeto na obronie przyległych posiadłości, których szczyty palić się zaczęły na dobre, a lekki wiatr zaniósł o 70 kroków dalej niepostrzeżenie palący się wiorek, który zatlił na domku przy ulicy strzeleckiej szkudły. Szczęściem że to za dnia, zawczasu więc przygaszono lekki ogień na tym domku, gdy w samym ognisku pożaru paliło się na dobre do północy. Szkody w drzewie i wyrobionych sztukach dochodzi około 6,000 tal., a assekuracja tylko 2,000 tal. Stratę więc poniósł pan Jeziorowski cieśla. Przyczyna pożaru niewiadoma dotąd.

— Tutejsze bractwo strzeleckie naradzało się, czyli parady, marsze mają się odbywać nadal, czyli też mają być zniesione. Ponieważ takie parady mają się niepodobać, podobnie jak marsze turneroskie, przeto miała się większość oświadczyć za zniesieniem parad i marszów. Być może, że chcą przewodnicy terazniejsi zatrzeć dawne zwyczaje. Zkąd wpadło zgromadzenie na tę myśl, kto ją poruszył, niewiadomo nam dotąd.

— Dnia 12. bm. znów przywieziono dotąd 6 świeżo aresztowanych więźniów politycznych przez bramę warszawską, podczas gdy innymi bramami dwa inne transporty pod eskortą wojskową przyprowadzono do twierdzy Winiar. W ten sposób codziennie zwiększająca się liczba

więźniów w tutejszej cytadeli dochodzi do 250. A przecież nie jest to jeszcze cyfra ostateczna, gdyż jak się dowiaduje Ost. Ztg mają dotąd sprowadzić na rozkaz sędziego śledczego radcy kamergerychtu p. Krügera wszystkie osoby osadzone w więzieniach powiatowych, i te, które uznano przy śledztwie wstępnem za winne do dalszego śledztwa prowadzonego w Poznaniu przez asesora p. Mechow. Liczba zatem ogólna osób zawiąanych w śledztwo polityczne wynosi do 500.

Gniezno, 16. maja. W tych dniach powiła żona tutejszego starozakonnego, cukiernika Krzywonoza, czwórnięta, z których troje krótko po narodzeniu umarło, jedno zaś przy życiu pozostało.

Rogoźno, 16 Maja. — Wzmianka ostatnia z Rogoźna w Dz. Pozn. na mylną polega informacji. P. Kałamajkowski nie ze względów politycznych, jak mylnie tu ztąd donoszono, ale z tej prostej przyczyny, że się nie stawił do wojskowej kontroli aresztowany został.

### Przybyli do Poznania dnia 17 Maja.

HOTEL PARYSKI: Jankowski z Turwi.  
SEELIGA OBERZA: Pinn, Goldschmidt i Cohn z Grodziska, Lisner z Obrzycka, Collmann z Ludom, Pietsch z Łaszczewic.  
HOTEL EICHBORNA: Schreiber, Bernstein, Zimm i Neustadt z Sremu, Pulvermann z Krotoszyna, Sokolowski z Wrześni, Cepkowski z Brechlina, Kortowicz z Wróblewa.  
KEILERA HOTEL ANGIELSKI: Küttner, Türk i Cohn z Wrześni, Bernstein z Srody, Kaphan z Miłostawia, Szamotulski z Pniew, Zecheritz z Trzemeszna.  
EICHNER BORN: Roffenberg, Klotz i Babjacki z Konina, Berlinger z Górki.

### Z dnia 18. Maja.

BAZAR: Żychliński z Skotnik, Nasiorowski z Oczkowiec, Liskowski z Miłszewa, Stabilewski z Zalesia, Bardzka z Kolonii, Kobyłański z Mystek,  
STERNA OTEL EUROPEJSKI: Fliegenschmidt z Ossowejwsi, Metzner z Drentzig, v. Pelektar z Polanowic, Kolkowski z Polski, v. Luvers z Gdańska, v. Arnim z Szczecina, Friedländer z W. Piotrowic, Bernhardt z Pankowa, Milch z Wrocławia.  
MYLYUSA HOTEL DREZDEŃSKI: Wechselsmann, Hartmann i Ostberg z Berlina, Oldenbrück z Kolonii, Hirschfeld z Wrocławia, Schultz z Szczecina, Knauer z Pławna, Salomon z Hamburga, Schaller z Wiednia, Noldecke z Karlsruhe, v. Poncet z Starego tomyśla, v. Sänger z Polajewa, Zacha z Strzelca, v. Tempelhoff z Dąbrowki, Lehmann z Nielaszkowa.  
HERWIGA HOTEL RZYMSKI: Hiller v. Gärtringen z Pzczewa, Haza-Radlitz z Radlitz, v. Crety i v. Born z Sienna, v. Rappard z Kempna, v. Zastrow z Palzig, Schulenburg z Wielenia, hr. Schartzmann z Zamku Dammer, hr. Lippe z Pszczewa, Mensendeck z Sitna, Mewes z M. Bitna, Russel z Steinfurtu, Sandmann z Berlina.  
HOTEL DU NORD: hr. Międzychodu z Pawłowa, Biegańska z Cychowa, Kokczyński z Brudzewa, Knechtel z Międzychodu, Cohn z Gladbach, Meister z Wülfrath, Marcussohn i Herrmann z Berlina.  
HOTEL RERLIŃSKI: Brodowski z Dębowejłki, Klug z Rabowic, Dütschke z Rąbczyna, Klein z Chwałkowa, Bieske z Celichowa, Briese z Lubocina, Thiele z Wrześni, de la Roi z Swiniar, Schering z Berlina, Ebbecke z Leszna, Günther z Wrześni, Müller z Jaraczewa, Schön z Berlina, Westphal z Nekli.  
POD CZARNYM ORŁEM: Springmann z Berlina, Korzeniowski z Kruszewa, Jonas z Dobrojewą.  
HOTEL PARYSKI: Budzyński z Kłeryki, Bukowski z Srody, Kobyłański z Miłostawia.  
SELIGA OBERZA: Klutowski z Żelazna, Borowicz z Kunicka, Lisiecki z Cearniecka, Erdmann z Buku.  
KEILERA HOTEL ANGIELSKI: Grűffner z Berlina, Lippert z Szczecina, Schultz z Głogowy, Fraustädter z Janowca, Lewy i Wolheim z Rogoźna, Cohn z Jarocina, Cohn z Lwówka, Posner i Majowski z Żerkowa.  
W MIESZKANIU PRYWATNEM: Mollard z Góry, ul. Berlińska 34.

### OBWIESZCZENIE.

Wystawa rólnicza odbywa się dnia 19. i 20. b. m., wyścigi konne dnia 21. b. m. o godzinie 10. przed południem na łące po lewej stronie drogi do Dębiny prowadzącej.

Dla zapobieżenia przeszkodom i nieszczęściom rozporządza się, co następuje:

- 1) Powozom i jeźdźcom wolno jechać tylko wielką drogą prowadzącą do Dębiny. Przybyły do parku Wiktoryi, kierują się w lewą stronę drogą oznaczoną do placu wystawy. Powracają tą samą drogą.
- 2) Powozy, przejeżdżają koło budynku wystawy i ustawiają się na drugiej stronie szeregami, z głowami koni ku Warcie.
- 3) Jeźdźcy zajmują miejsce na tej stronie budynku wystawy.
- 4) Konie bez jeźdźców wolno trzymać i prowadzić tylko za budynkiem wystawy.
- 5) Jechać wozowo lub konno przez plac gonitwy zakazane.
- 6) Wejść do miejsca wystawy i do trybuny bez biletu do wnijsia nie wolno. Losy nie dają prawa do wnijsia.
- 7) W dniu wyścigów plac gonitwy zachowuje się tylko dla wystawiających. Innym osobom w ten czas nie wolno wejść do tegoż placu.
- 8) Psów ze sobą wiaść nie wolno.
- 9) Napoje roznosić i sprzedawać zakazuje się. Restauratorzy i szynkarze chcący trzymać miejsca sprzedaży potrzebują pozwolenia komitetu.
- 10) Woźnikom nie wolno przedzwać odjechać z miejsca zatrzymania póki ich państwa na nich nie zwołają. Zajeżdżają człopem.
- 11) Kto wykroczy przeciw niniejszym rozporządzeniom lub nie usłucha wskazówek urzędników policyjnych, może się spodziewać, że będzie uwięziony i ukarany. Powyższe rozporządzenia mają jedynie na

celu utrzymanie porządku i zapobieżenie nieszczęściom. Liczy się więc na chętną współdziałanie publiczności.

Poznań, dnia 17. Maja 1864.

### Król. Prezes Polcey.

v. Baerensprung.

### Sprostowanie omyłki druku.

W obwieszczeniu naszym z dnia 11. Maja r. b. Nr. 109. Gazety Wielkiego Xięstwa Poznańskiego, względem wypowiedzianych z dniem 1. Października 1864. listów rentowych, czytać należy w wykazie A. przy Litt. D. na 25 Talarów, zamiast Nr. 4494, który jest mylnem, 5494.

Poznań, dnia 14. Maja 1864.

Królewska Dyrekcya Banku rentowego dla prowincyi Poznańskiej.

### Stowarzyszenie kupieckie w Poznaniu.

Zgromadzenie dnia 18. Maja 1864.

**Zyto** (wępel po 25 szefli) słabo. Na Maj 34 1/6 pien. i list., na Maj Czerwiec 34 1/6 pien. i list., na Czerwiec Lipiec 34 1/6 pien. i list., na Lipiec Sierpień 35 1/3 — 1/2 — 1/6 pl. i list. 35 pien., na Sierpień Wrzesień 36 1/6 pl. i list., na Wrzesień Paźdz. 37 1/4 list. 1/12 pien.

**Okowita** (beczka 8000 proc. Trallesa) słabo. Wypowiedziano 27,000 kwart. Na Maj 14 1/2 pien. i list., na Czerwiec 14 2/3 list. 7/12 pien., na Lipiec 15 list. 1/3 pien., na Sierpień 15 3/8 list. 1/3 pien., na Wrzesień 15 7/12 pien. i list., na Paźdz. 15 1/3 list. 1/4 pien.

### Wiadomości handlowe.

Berlin, 17. Maja.

Pszonica 49—64 tal.  
Zyto na wiosnę i Maj Czerwiec 38 3/4—39 1/4 do 39—3/5 tal., na Czerwiec Lipiec 39—1/2 do 7/8 tal., na Lipiec Sierpień 40 5/8 tal.  
Jęczmień wielki i mały 29—35 tal.

Groch do gotowania 38—46 tal.

Groch na pastwę 38—46 tal.

Olój rzepiowy na Maj i Maj Czerwiec 13 1/4 tal.

Olój lniany 14 1/3 tal.

Okowita na Maj i Maj Czerwiec 15 5/8 tal., na Czerwiec Lipiec 15 3/4 — 5/6 tal., na Lipiec Sierpień 16 1/24 — 1/12 tal., na Sierpień Wrzesień 16 3/24 — 1/3 tal., na Wrzesień Paźdz. 16 3/12 do 13 2/24 — 1/2 tal.

CENY TARGOWE w mieście Poznaniu.	dnia 18. Maja 1864 r.					
	od		do			
	tal.	gr.	fn.	tal.	gr.	fn.
Pszonicy pięknej, szefel po 16 garn.	2	7	6	2	10	—
Pszonicy średniej . . . . .	2	3	9	2	5	—
Pszonicy ordynaryjnej . . . . .	1	27	6	2	—	—
Zyta przedniego, szefel . . . . .	1	13	9	1	16	3
Zyta lżejszego . . . . .	1	11	3	1	12	6
Jęczmienia dużego, szefel . . . . .	—	—	—	—	—	—
Jęczmienia małego . . . . .	—	—	—	—	—	—
Owsa, szefel . . . . .	—	28	—	1	—	—
Grochu do gotowania, szefel . . . . .	—	—	—	—	—	—
Grochu na pastwę . . . . .	—	—	—	—	—	—
Rzep zimowy . . . . .	—	—	—	—	—	—
Rzepik zimowy . . . . .	—	—	—	—	—	—
Rzep latowy . . . . .	—	—	—	—	—	—
Rzepik latowy . . . . .	—	—	—	—	—	—
Tatarcki, szefel . . . . .	—	—	—	—	—	—
Koniczyna czerwona, cent. 100 fn.	—	—	—	—	—	—
Koniczyna biała . . . . .	—	—	—	—	—	—
Ziemiaków, szefel . . . . .	—	15	—	—	16	—
Masła, garniec . . . . .	2	10	—	2	20	—
Siana, centnar . . . . .	—	—	—	—	—	—
Słomy, kopa po 100 funt. w. Z. c.	—	—	—	—	—	—
Olaju rzepiowego, cent. po 100 fn.	—	—	—	—	—	—

### Spirytus.

Beczka 100 kwart 80% Tralles.

Tal. Ser. F. do Tal. Ser. F.  
Dnia 14. Maja . . . . . 14 7 6 do 14 12 6  
" 17. " . . . . . 14 10 — " 14 15 —  
" 18. " . . . . . 14 7 6 " 14 12 6

Kommissya do ustanowienia ceny spirytusu.